
Skyggesiden av en gledelig gave

FRA ARKIVET

JULIE DIDRIKSEN

julie.didriksen@tidsskriftet.no

Tidsskriftet

Da en anonym kvinne donerte 2 000 kroner i 1926 (som tilsvarer omtrent 70 000 kr i dag), til hjelp i kampen mot tuberkulose, ble det bestemt at pengene skulle øremerkes barn fra tuberkuloserammede familier. Det strømmet inn med søknader om støtte fra hele landet. I en redaksjonell tekst i Tidsskriftet nr. 7/1927 kommenteres det at alle søknadene vitnet om at vi langt fra kunne si oss fornøyd med kampen mot sykdommen (Tidsskr Nor Lægeforen 1927; 47: 364–5). Takket være effektive vaksiner og medisiner har Norge i dag en av verdens laveste forekomster av sykdommen, men globalt er tuberkulose fortsatt en av de infeksjonssykdommene som forårsaker flest dødsfall.

Det syke barn I (1896), Edvard Munch (1863–1944). Trykket av Auguste Clot (1858–1936). Foto: Nasjonalmuseet / Ivarsøy, Dag Andre / CC BY 4.0

En gave som kom godt med.

En dame som ønsker at være unævnt sendte like før jul en gave paa 2000 kroner til Nationalforeningen mot tuberkulosen. Det blev bestemt, at disse penger skulde anvendes for at hjelpe barn fra tuberkuløse familier, som trængte at komme ind paa specielle barnehjem for tuberkulose-truede barn, men som ikke paa anden maate kunde skaffes midler dertil. Straks det blev kjendt, strømmet der ind anmodninger fra de forskjelligste deler av landet om bidrag. Disse anmodninger viste paa en uhyggelig maate hvor mange barn der for tiden findes, som trænger at komme ind paa barnehjem for tuberkulose-truede barn for nogen tid, – dels for at undgaa smitte i hjemmet, dels for at overvinde følgerne av en allerede stedfunden smitte, – men som av økonomiske grunder maa bli i sine hjem, hvor de altsaa fortsat utsættes for smitte og hvor forholdene for en stor del er slike, at barnenes motstandskraft maa nedbrytes.

De mange andragender viser dessuten tydelig, at trods alt det som er utført i kampen mot tuberkulosen, mangler der endda mange steder overmaade meget paa, at der er gjort det som kan og bør gjøres.

«Saa blir resultatet, at andragenderne maa avslaaes og en hel del tuberkulose-truede barn, som kanskje kunde været reddet, ingen hjelp kan faa»

De mange andragende taler desuten sit uhyggelige sprog om, at man ikke kan vente saa særlig stor nedgang i tuberkulosedødeligheten, saa længe endnu masser av barn maa leve op i hjem, hvor smittefaren er stor, uten at der gjøres noget for i tide at frelse disse barn.

Gaven paa de 2000 kroner har bragt hjelp og glæde inn i mange hjem allerede, og taksigelserne for bevilgningerne taler sit tydelige sprog om, at gaven er kommet godt med. Den vil vistnok ogsaa bidra sit til, at barn som nu sendes til barnehjem, – usle, daarlige og motstandsløse, – om nogen maaneder – indtil et halvt aar – vender tilbake til hjemmet som sunde og motstandsdygtige.

Men der er jo en skyggeside ved alt. Der er kommet langt flere anmodninger om bidrag, end der kan efterkommes med disse penger. Og saa blir resultatet, at andragenderne maa avslaaes og en hel del tuberkulosetruede barn, som kanskje kunde været reddet, ingen hjelp kan faa.

Publisert: 25. oktober 2024. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.24.0275

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 3. juli 2026.